

Langinkosken luonnonsuojelu- alueen kävijätutkimus 2021

Suosittu lähimatkailukohde johon
tullaan kauempaakin

Mats Söderlund

Metsähallitus, Vantaa, 2022
ISBN 978-952-377-056-0 (pdf)
MH 5886/2022

Langinkosken luonnonsuojelualue

”Mies istuu kalastuskivellä, lohikeitto tuoksuu ja koski pauhaa omaa tahtiaan. Mies kivellä on Venäjän keisari Aleksanteri III, lohikeiton on keittänyt itse keisarinna, ja eletään 1800-luvun loppua. Komean kalastushistorian Langinkoskelle rakennettiin keisarin toiveesta vuonna 1889 Keisarillinen kalastusmaja, jossa keisariperhe vieraili vuosittain. Nykyisin koski on perhokalastajien suosiossa ja kalastusmajassa voi tutustua keisarilliseen historiaan.” (Luontoon.fi)

- Ainutlaatuinen kulttuuri- ja luontokokonaisuus.
- Alue siirtynyt museovirastolta Metsähallitukselle 2014.
- Museovirasto vastaa edelleen Keisarillisen kalastusmajan museon toiminnasta.
- Noin 1 km esteettömiä ulkoilupolkuja. Esteetön pysäköinti sekä esteetön kulku kahvilaan.
- Pinta-ala 28 ha.
- Vuoden 2021 käyntimäärä oli 88 600 käyntiä.

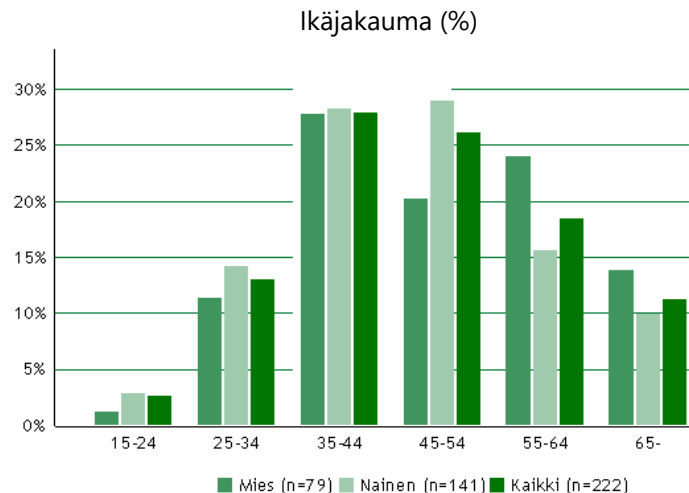
Kävijätutkimuksen aineistonkeruu

- Tutkimusaineisto kerättiin sähköisellä ja paperisella kyselylomakkeella kesäkuusta lokakuuhun 2021.
- Aineisto kerättiin kävijöitä haastattelemalla paikan päällä.
- Kyselylomakkeessa oli 16 Metsähallituksen osin moniosaista vakiokysymystä.
- Vastaajien apuna oli Langinkosken kartta sekä lähialueen kartta. Lähialueeksi laskettiin koko Kotkan kaupunki.
- Pienikokoisen luonnonsuojelualueen takia aineistonkeruupaikkoja ei määritelty erikseen, vaan aineistoa kerättiin koko alueelta (kahviloiden edustat, museon edusta, polut, taukopaikat).
- Keräyspäiviä oli kesäkuusta lokakuuhun yhteensä 21 kpl ja vastauksia saatiin yhteensä 225 kpl.

Kävijätutkimuksen osallistujat

- Kyselyyn saatiin vastauksia yhteensä 225 kappaletta. Tavoite oli 250 kpl.
- Kävijätutkimuksen vastanneista 63 % oli naisia, 36 % miehiä ja 1 % muita.
- Vastaajien keski-ikä oli 50 vuotta.
- Suurin kävijäryhmä oli 35–44 vuotiaat (28 %). Seuraavaksi suurimmat kävijäryhmät olivat 45–54 vuotiaat (26 %) ja 56–64 vuotiaat (18 %).
- Kävijätutkimukseen osallistuivat 15 vuotta täyttäneet ja sitä vanhemmat Langinkosken luonnonsuojelualueella vierailleet kävijät.

Kävijöiden lähtöalueet

- Vastaajista 61 % oli kotimaisia matkailijoita, 33 % paikallisia asukkaita ja 6 % ulkomaisia matkailijoita.
- 22 % vastaajista oli kotoisin pääkaupunkiseudulta, 33 % lähialueelta (Kotkasta), 11 % vieruskunnista (Pyhtäältä, Kouvolasta sekä Haminasta) ja 28 % muualta päin Suomea.
- Ulkomaisia matkailijoita oli vain 6 %. Koronapandemian matkustusrajoituksista johtuen ulkomaisia matkailijoita oli vuonna 2021 hyvin vähän koko maassa.
- Langinkoskella oli muihin alueisiin verrattuna hieman enemmän ulkomaisia matkailijoita, lähinnä Virossa, Saksasta sekä Venäjältä.

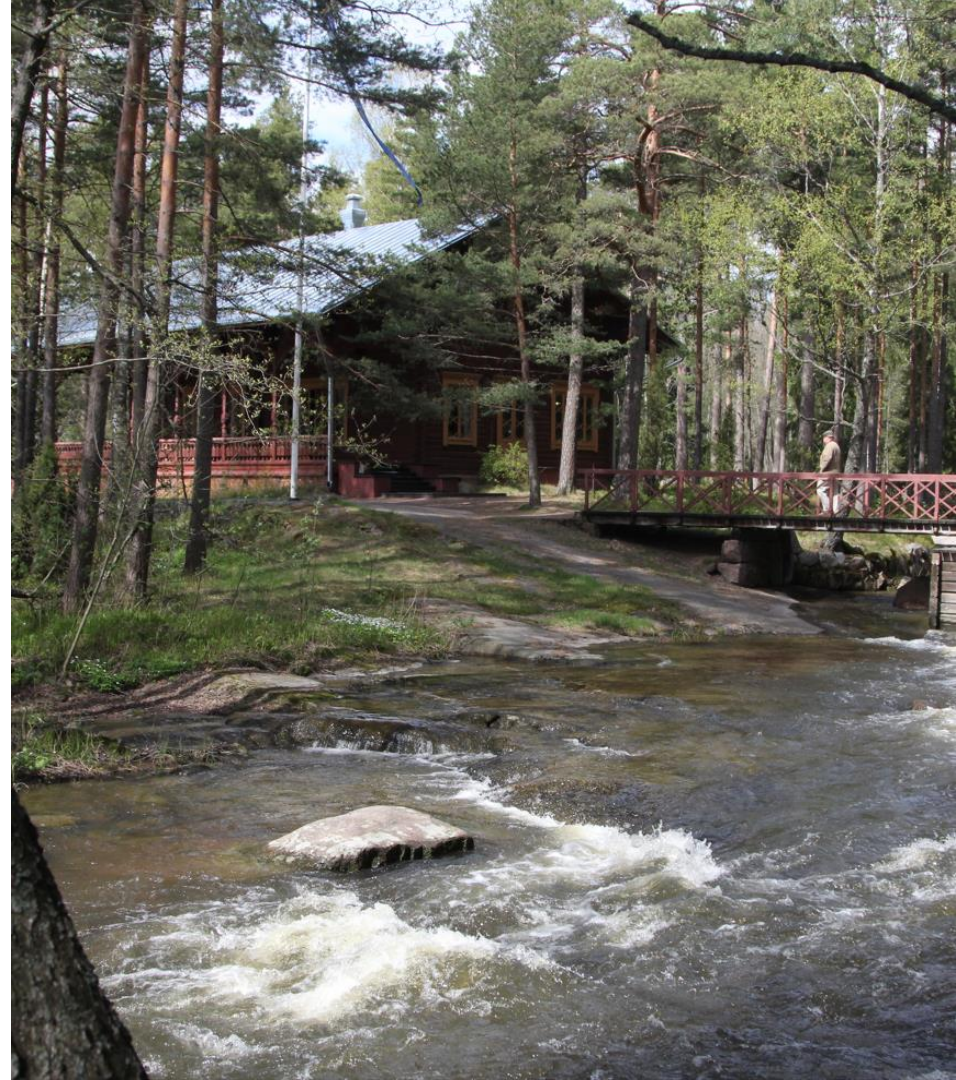

Pienet matkustajaryhmät suosiossa

- Jopa 85 % kävijöistä matkusti 2–5 hengen seurueissa.
- Yksin matkustajia oli 9 %.
- 6 tai useamman hengen seurueita 6 %.
- Liikuntaesteisiä henkilöitä 2 kpl.
- 41 % vastaajista kertoi Langinkosken luonnonsuojelualueen olevan matkan ainoa tai tärkein kohde.
- 43 % vastaajista kävi samalla matkalla myös muissa retkeilykohteissa.

Motiivit Langinkosken vierailulle

- Maisemat, luonnon kokeminen sekä yhdessäolo oman seurueen kanssa olivat voimakkaita motiiveja Langinkoskelle matkustamisessa.
- Muita tärkeitä motiiveja olivat alueeseen ja kulttuuriperintöön tutustuminen sekä rentoutuminen ja henkinen hyvinvointi.
- Suurin osa vierailijoista matkusti omissa ryhmissään, joten tutustuminen uusiin ihmisiin sekä mahdollisuus olla itsekseen olivat heikoimpia motiiveja.
- Paikalliset asukkaat käyttivät alueen läpi kulkevia reittejä kävelyyn, lenkkeilyyn ja pyöräilyyn, niin kuntoilumielessä kuin työmatkailuun.

Aktiviteetit ja harrastukset

- Tärkeimpiä aktiviteetteja vastaajien keskuudessa olivat:
 - kävely ja luonnossa liikkuminen (92 %)
 - maisemien katselu (77 %)
 - kahvilassa käynti (61 %)
 - kulttuuriperintöön tutustuminen (43 %)
 - Keisarillisen kalastusmajan museossa vierailu (34 %)
 - luontoharrastus kuten linnut tai valokuvaus (21 %)
- 50 % kävijöistä harrasti 1–3 eri aktiviteettiä samalla käynnillä
- 49 % kävijöistä harrasti 4–6 eri aktiviteettiä.

Suosituimmat vierailukohteet

Suurin osa kävijöistä vieraili kalastusmajan lähiympäristössä ja kahvilassa (vastaaja on voinut valita useamman vaihtoehdon).

- Kalastusmajan lähiympäristö: Keisarin saari, Heinäsaari (88 %)
- Kahvila Dagmar (67 %)
- Keisarillisen kalastusmajan museo (45 %)
- Arboretum alueen polkureitistö (29 %)
- Kalahautomon rakennus näyttelyineen (21 %)
- Keisarinmajan kahvila (11 %)
- Taipaleen saari (7 %)
- Muut alueen polut ja reitit (45 %).

Paljon paikallisia kävijöitä, ensikertalaiset nousussa

- Kyselyyn vastanneista 45 % oli ensimmäistä kertaa Langinkosken luonnonsuojelualueella.
- 55 % oli käynyt aiemmin.
- 33 % asuu lähialueella (Kotkassa).
- Viimeisen viiden vuoden aikana toistuvasti käyvät olivat vierailleet alueella keskimäärin 20 kertaa. Tähän korkeaan keskiarvoon vaikuttavat lähialueen asukkaat, jotka saattavat käydä alueella viikoittain ja näin ollen viiden vuoden aikana jopa satoja kertoja.

Kuva: Elias Lahtinen

Päiväretkeilijöiden ja matkailuautoilijoiden suosikki

20 % kyselyyn vastanneista kävijöistä ilmoitti samalla matkalla yöpyvänsä lähialueella. 80 % kävijöistä oli päiväretkellä. Yöpyjät jakautuivat seuraavasti:

- 33 % matkailuautossa tai -vaunussa
- 30 % hotellissa
- 22 % ystävien tai sukulaisten luona
- 9 % omassa mökissä, 4 % vuokramökissä
- 7 % yöpyi muualla kuten leirikeskuksessa, veneessä tai omassa majoitteessa.

Alueella viivytettiin keskimäärin 2,7 tuntia (päiväretkeilijät) tai 2,2 vuorokautta (yöpyjät).

Kävijöiden rahankäyttö

- Kyselyyn vastanneet kuluttivat Langinkosken luonnonsuojelualueella ja sen lähialueella yhtä käyntiä kohden keskimäärin 22 euroa.
- Paikallisten kävijöiden keskimääräinen rahankäyttö yhtä käyntiä kohden oli 7 euroa.
- Ulkomaalaisten kävijöiden keskimääräinen rahankäyttö yhtä käyntiä kohden oli 59 euroa.
- Rahaa käytettiin seuraaviin kuluihin per henkilö ja käynti (keskiarvo):
 - Kahvilat ja ravintolat 7,60 euroa
 - Huoltamo-ostokset 5,54 euroa
 - Ruoka- ja muut vähittäiskauppaostokset 4,39 euroa
 - Majoittuminen 3,25 euroa.

Paikallistaloudelliset vaikutukset

Paikallistaloudelliset vaikutukset kuvaavat kävijöiden rahankäytöstä kohteeseen ja sen lähialueille syntyviä välittömiä ja välillisiä vaikutuksia. Laskennassa on käytetty 2019 päivitettyjä indeksejä.

Langinkosken luonnonsuojelualan vuotuisen rahankäytön vaikutukset alueelle vuonna 2021:

- Kokonaistulovaikutus 1,82 miljoonaa euroa.
- Työllisyysvaikutukset henkilötövuosissa 16.
- Langinkosken ollessa matkan tärkein kohde, tulovaikutus oli noin 435 500 euroa ja työllisyysvaikutukset henkilövuosissa noin 4.

Laskennoissa käytetään niin kävijätutkimusvastauksia kuin vuotuisia käyntimääriä. Vuoden 2021 käyntimäärä Langinkosken luonnonsuojelualueella oli 88 600 kävijää. Nousua oli 3 % vuoteen 2020, jolloin kävijöitä oli 86 300.

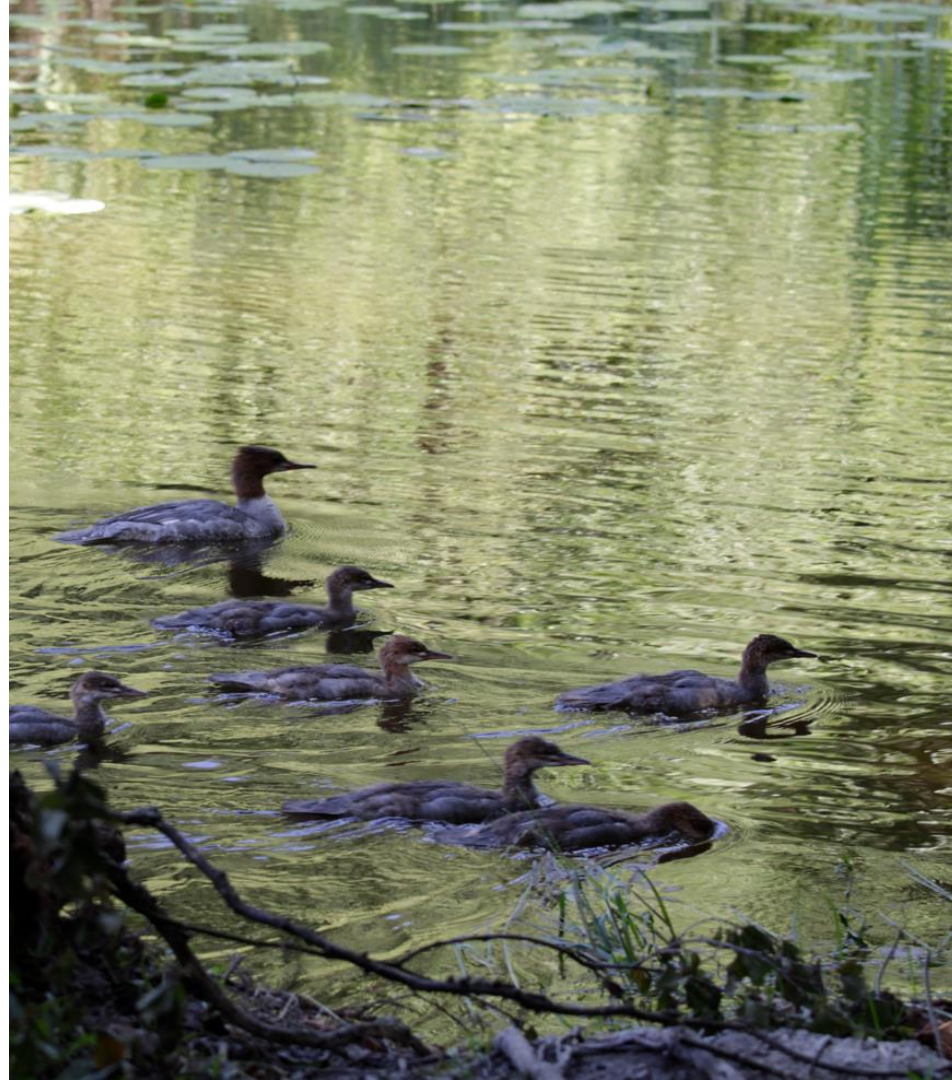
Hyvinvointivaikutukset

Luonnossa liikkumisella on vaikutuksia hyvinvointiin monella tavalla.

Langinkosken luonnonsuojelualueen kävijät arvioivat tutkimuksessa, missä määrin he kokivat käyntinsä vaikuttaneen sosiaaliseen, psyykkiseen ja fyysiseen hyvinvointiinsa.

Asteikolla 1–5 kävijät arvioivat:

- Sosiaalisen hyvinvointinsa lisääntyneen 3,99
- Psyykkisen hyvinvointinsa lisääntyneen 4,14
- Fyysisen hyvinvointinsa lisääntyneen 3,73.

Palvelujen laatuun oltiin tyytyväisiä

Palvelujen laatua arvioitiin asteikolla 1–5.

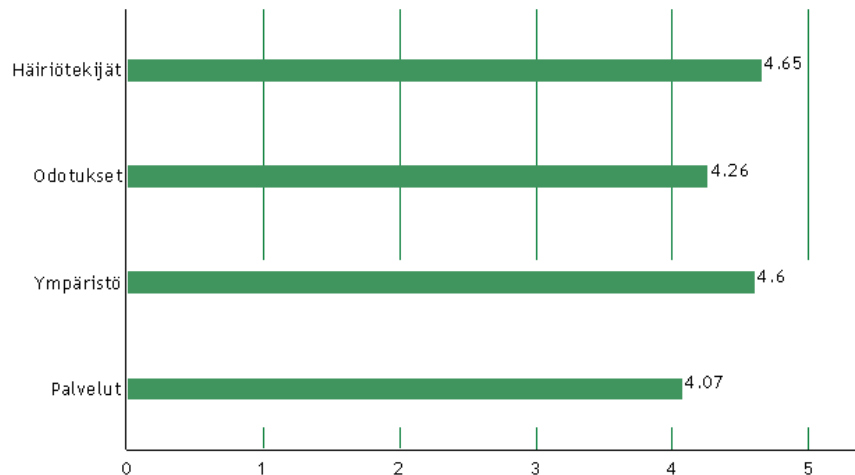
Eniten tyytyväisiä oltiin maiseman vaihtelevuuteen, yleiseen siisteyteen ja turvallisuuteen (4,6).

Hyviä arvosanoja saivat myös pysäköintipaikat (4,3), yleisökäymälät (4,2), opastetaulut ja polkureitistö (4,1) sekä yrittäjien tuottamat palvelut kuten kahvilat (4,1).

Heikoimmat arvosanat saivat esteettömät palvelut (3,2) sekä jätehuollon ohjaus ja toteutus (3,3).

Aluekohtainen kävijätyytyväisyysindeksi oli 4,33 ja valtakunnallisesti vertailukelpoinen kokonaisytyytyväisyysindeksi oli 4,32.

Tyytyväisyysindeksi osatekijöittäin, keskiarvo (asteikolla 1-5)

Odotukset täyttyivät

Kävijöiden odotuksia vastasivat parhaiten seuraavat asiat (asteikolla 1–5):

- Luonnonympäristö ja maisemat 4,83
- Kulttuuriympäristö ja kulttuuriperintö 4,75
- Reitit ja rakenteet 4,21
- Keisarillinen kalastusmaja 4,09.

Harrastusmahdollisuudet sai heikoimman arvosanan 3,70 johtuen pienestä rajoitetusta alueesta verrattuna esim. kansallispuistoihin.

Häiriötekijät

Suurin osa kävijöistä ei kokenut merkittäviä häiriötekijöitä alueella.

Keskinkertaisesti tai sitä enemmän häiritseviä asioita ilmoitettiin seuraavasti (prosentuaalinen osa vastaajista):

- Liiallinen kävijämäärä 4,5 %
- Ympäristön kuluneisuus 4,1 %
- Muiden kävijöiden käyttäytyminen 3,6 %
- Ympäristön roskaantuneisuus 3,2 %.

Vertailu aiempaan tutkimukseen

Edellinen kävijätutkimus tehtiin vuonna 2014 (Von Boehm, Kajala). Verrattuna siihen:

- Kävijöiden rahankäytön kokonaistulovaikutus kasvoi 1 500 000 eurosta 1 816 000 euroon.
- Kävijöiden rahankäytön kokonaistyöllisyysvaikutus kasvoi 15 henkilötyövuodesta 16 vuoteen.
- Kävijöiden keskimääräinen rahankäyttö henkilöä kohden säilyi samana.
- Käyntimäärä nousi noin 60 % 55 200 käynnistä 88 600 käyntiin.

Lisää muutoksia aiempaan tutkimukseen verrattuna

Kaikkien vastanneiden keski-ikä pysyi lähestulkoon samana, se laski yhdellä vuodella 48 vuoteen. Naispuoliset vastaajat olivat edelleen enemmistössä ja heidän osuutensa kasvoi hieman 59 prosentista 63 prosenttiin.

Ikäryhmät muuttuivat hieman nuorempaan ja tällä kertaa enemmistössä olivat 35–44 vuotiaat (28 %) kun se aikaisemmin oli 45–54- ja 55–64 vuotiaat (24 % kumpikin).

Langinkoski houkutteli hieman enemmän pääkaupunkiseudulta tulevia vierailijoita (kasvua 19 prosentista 22 prosenttiin).

Ulkomaan matkailijoissa oli merkittävä lasku 15 prosentista 6 prosenttiin, johtuen pääosin koronapandemian matkustusrajoituksista.

Muutosta oli myös ensikertalaisten määrässä, joka kasvoi 33 prosentista 45 prosenttiin.

Palautteet ja kehitysideat

Vapaamuotoista palautetta tuli tässä tutkimuksessa hyvin vähän.

- "Tieviitoitukset voisivat olla selkeämmät, ajoimme liittymästä ohi ja jouduimme aivan muualle."
- "Oikein kiva paikka tuoda kansainvälisiä vieraita tutustumaan Suomen luontoon paikassa, jossa on myös museo, kahvila ja wc. Kiitos!"
- "Tulemme käymään täällä vuosittain, keväällä kesällä ja syksyllä. Loistava retkikohde."
- "Uusi WC on todella siisti"
- "Uudessa modernissa WC:ssä kuuluisi olla koskematon oven avaus (koronaturvallisuus jne)"
- "Viehättävä alue"
- "Hyvä paikka hääkuvauksille"
- "Pride-lipusta kahvilan edustalla sekä 'muu sukupuoli' -valinnasta kyselyssä isot plussat!"

The logo consists of two stylized triangles pointing towards each other, one green on top and one blue on the bottom, forming a central square shape.

METSÄHALLITUS

www.metsa.fi

@metsahallitus_forststyrelsen

@metsahallitus